

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 95/16
V Lucemburku dne 13. září 2016

Rozsudky ve věcech C-165/14 Alfredo Rendón Marín v. Administración del Estado a C-304/14 Secretary of State for the Home Department v. CS

Unijní právo nedovoluje automatické odmítnutí udělit povolení k pobytu státnímu příslušníkovi země mimo EU, jenž má ve výlučné péči nezletilého občana EU, ani vyhoštění tohoto státního příslušníka z území EU jen z toho důvodu, že má záznam v rejstříku trestů

Vyhošťovací opatření musí být k tomu, aby mohlo být přijato, přiměřené a musí být založeno na osobním chování státního příslušníka země mimo EU, přičemž toto chování musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti hostitelského členského státu

Z důvodu záznamu v rejstříku trestů bylo prvnímu ze dvou státních příslušníků zemí mimo EU odmítnuto udělit povolení k pobytu a vůči druhému z nich bylo přijato rozhodnutí o vyhoštění orgány hostitelského členského státu, jehož státními příslušníky jsou nezletilé děti v jejich péči, které jsou občany Unie. Alfredo Rendón Marín je otcem syna španělské státní příslušnosti a dcery polské státní příslušnosti, jež má ve výlučné péči. Obě tyto nezletilé děti celý život pobývaly ve Španělsku. CS je matkou dítěte britské státní příslušnosti, které s ní pobývá ve Spojeném království a má jej ve výlučné péči.

Tisková média je třeba upozornit na to, že řízení ve věci C-304/14 bylo zahájeno na základě anonymizované žádosti předkládajícího britského soudu, který přijal rozhodnutí v tomto směru („Anonymity Order“) s cílem chránit zájmy dítěte CS.

Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) a Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London (senát pro imigrační a azylové otázky Vrchního soudu v Londýně, Spojené království) se Soudního dvora táží, zda může být záznam v trestním rejstříku sám o sobě důvodem k odepření práva pobytu státnímu příslušníkovi země mimo EU, který má ve výlučné péči nezletilého občana EU, nebo k jeho vyhoštění.

V dnešních rozsudcích Soudní dvůr rozhodl zaprvé, že unijní právo brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví automatické odmítnutí udělit povolení k pobytu nebo nařizuje vyhoštění vůči státnímu příslušníkovi země mimo EU, jenž má ve výlučné péči nezletilého občana EU, jen z toho důvodu, že tento státní příslušník má záznam v rejstříku trestů, jestliže by toto dítě muselo v důsledku tohoto odmítnutí nebo vyhoštění opustit území Unie.

Soudní dvůr nejprve vysvětluje, že se směrnice o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států¹ vztahuje na občany Unie a jejich rodinné příslušníky, kteří se stěhují do jiného členského státu, než jehož jsou státními příslušníky, nebo v takovém členském státě pobývají. Tato směrnice se tedy vztahuje na situaci A. Rendón Marína a jeho dcery polské státní příslušnosti, ale nevztahuje se na situaci A. Rendón Marína a jeho syna španělské státní příslušnosti ani na situaci CS a jejího dítěte britské státní příslušnosti: tyto děti totiž celý život pobývaly v členském státě, jehož jsou státními příslušníky. Pouze A. Rendón Marín a jeho polská dcera mohou využívat právo pobytu podle výše uvedené směrnice.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

Soudní dvůr dále uvedl, že Smlouva o FEU přiznává každé osobě, která má státní příslušnost členského státu, status občana Unie. Na základě tohoto statusu má každý občan Unie právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. Soudní dvůr tedy konstatoval, že syn A. Rendón Marína a dítě CS, kteří jsou občany EU, mohou využívat toto právo. Soudní dvůr upřesnil, že **Smlouva o FEU brání vnitrostátním opatřením, jejichž účinkem je to, že občané Unie jsou připraveni o možnost skutečně využívat práv plynoucích z jejich statusu občanů EU.** K připravení o tuto možnost dojde tehdy, když v důsledku odmítnutí udělit povolení k pobytu státnímu příslušníkovi země mimo EU nebo jeho vyhoštění bylo jeho dítě, které je občanem EU a které má dotýčný ve výlučné péči, nuceno jej doprovázet, a tudíž opustit území Unie.

Soudní dvůr však upřesnil, že status občana EU se nedotýká možnosti členských států **odůvodnit výjimku** z práva pobytu občanů EU nebo jejich rodinných příslušníků (ať již k využívání tohoto práva dochází na základě směrnice nebo Smlouvy), zejména z důvodů **veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti**. Tato výjimka musí být v souladu s Listinou, **zásadou proporcionality** a musí se zakládat na **osobním chování dotyčného jednotlivce**, aby mohlo být zjištěno, zda představuje **skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení společnosti** hostitelského členského státu. Pro posouzení, zda je tato výjimka v souladu se zásadou proporcionality, je třeba zohlednit určitá kritéria, a to délku pobytu, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry, společenskou a kulturní integraci, intenzitu vazeb státního příslušníka na zemi původu a stupeň závažnosti protiprávního jednání.

Pokud jde o situaci A. Rendón Marína, Soudní dvůr vysvětlil, že odsouzení dotyčného za trestný čin v roce 2005 nemůže samo o sobě odůvodnit odmítnutí udělit povolení k pobytu, bez posouzení jeho osobního chování či případného nebezpečí, které mohl představovat pro veřejný pořádek nebo veřejnou bezpečnost.

Soudní dvůr mimoto uznal, že za výjimečných okolností **může členský stát přijmout vyhošťovací opatření na základě uplatnění výhrady související s ochranou veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti, přičemž tyto pojmy musí být vykládány restriktivně.** K odůvodnění takového vyhošťovacího opatření je nutno **posoudit, zda s ohledem na trestnou činnost páchanou státním příslušníkem země mimo EU, který má ve výlučné péči nezletilého občana Unie, představuje jeho osobní chování skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti.** V tomto ohledu je nutno vzít v úvahu výše uvedená kritéria. Soudní dvůr má za to, že v případě CS je na britském soudu, aby **konkrétně posoudil stupeň nebezpečnosti dotyčné osoby prostřednictvím vyvážení proti sobě stojících zájmů** (a sice zásady proporcionality, zájmu dítěte a základních práv, jejichž dodržování zajišťuje Soudní dvůr).

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění rozsudků ([C-165/14](#), [C-304/14](#)) se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499